

D'ENTRE EL TOT I EL NO RES

NIUB: 94131096

Alumna: Maria Isabel Piqué Vidal

Tutora: Elena Fraj. Dept. Imatge

Treball Final de Grau, Juny 2018

AGRAÏMENTS

Als meus pares, sempre...

a l'Edu per la paciència,

a Jordi per la foto,

a la Lara pel retrat,

a l'Elena per la tutoria.

i a tots els que m'heu animat a seguir.

Gracies.

RESUM

D'entre el Tot i el No Res, sorgeix de l'interès que em genera el Trastorn Bipolar, que es considera una patologia en la que la persona pateix canvis emocionals i d'humor radicals (fases de eufòria i depressió molt fortes) que afecten greument la relació amb ella mateixa i aquelles qui l'envolten.

L'obra és una instal·lació fotogràfica sobre mural. Es compon d'un conjunt de fotografies de diferents mides i textos escrits a la mateixa paret a mode de foto-collage, disposats de tal manera que quan es veuen en la seva globalitat conformen la un retrat .

Les imatges són fotografies que he fet a partir de la interpretació subjectiva dels escrits que les acompanyen, i són testimonis de persones afectades pel Trastorn Bipolar on descriuen aspectes de la fase eufòrica o depressiva. Són les engrunes de petites polaritats compartides que dibuixen el nostre retrat personal, amb estadis tan contradictoris com el que va de la de la llum a la foscor, de la força al desempament, de la sensualitat a la inapetència, del moviment a la paràlisi, de dalt a baix, en definitiva, del Tot al No Res.

ABSTRACT

This artistic work it's a photographic set up on wall. It's made up of a grup of photos of different sizes and texts on the same wall like a photo-collage, the photos are arrange in such a way that when you look it's entire globality it makes up the image of a portrait.

The images are photographs taken from the subjective interpretation as well as from the writings who accompany the photos. They are testimonies from people whom are affected by Bipolar Disorder, describing the euphoric and depressive aspects and phases of the illness.

They are small pieces of share polarities which sketches our personal portrait, with very contradictory stages, light and darkness, strength and vulnerability, sensuality and lack of appetite, from the movement to the paralysis, from up to down, in conclusion from Everything to Nothing.

Paraules clau: fotografia, retrat, collage, malaltia mental, Trastorn Bipolar; depressió, eufòria, mania.

ÍNDEX

Agraïments.....	1
Resum	2
ABSTRACT	2
Introducció.....	5
Sobre la bipolaritat.....	8
○ Fase Maníaca o eufòrica.....	9
○ Fase Depressiva	9
En primera persona	10
Referents	13
○ Jenny Holzer (ohio, EEUU, 1950)	13
○ Chema Madoz. (Madrid, Espanya, 1958)	14
○ Charis Tsevis (Atenas, Grècia, 1967)	15
○ Giuseppe Arcimboldo (Milán, Italia, 1526/27?-1539).....	16
○ Dolorès marat (França, 1944).....	17
○ Minor White (Minneapolis, 1908-Boston, 1976, EUA).....	18
L'obra.....	20
○ Objectius.....	21
○ Característiques de les imatges	22
○ Recull d'imatges blanc i negre	24
○ Recull imatges color	25
○ procés de treball	26
Conclusions	29
Bibliografia.....	30
○ BIBLIOGRAFIA	30
○ WEBGRAFIA i AUDIOVISUAL.....	30

INTRODUCCIÓ

Ja fa uns anys que treballo en l'àmbit de la salut mental, i la meva actual feina com a vetlladora en una comunitat terapèutica de subaguts m'ha ofert la oportunitat d'acompanyar a persones amb trastorns psíquics en el seu dia a dia. L'experiència en aquest camp m'ha permès observar certes percepcions latents en la societat vers tot allò que es considera com a malaltia mental, sobre l'estigma que aquesta provoca i sobre tot quins són els límits entre allò que es “sa” i allò que no ho és des d'un altre punt de vista. Quan la persona és diagnosticada es produeix un cert efecte sobre sí mateixa i cap els altres: marca una distància que pot esdevenir un mur (sovint) o convertir-se en un pont (en menys ocasions). Aquesta percepció s'accentua quan s'arriba a l'ingrés, moment en que situem a la persona en la figura de “l'altre” i, de passada, es reafirma la nostra “normalitat”, sovint tan fràgil. Freqüentment provoca incertesa. En ocasions produeix una por inexplicable i d'aquesta en sorgeix un cert rebuig.

Durant la jornada laboral, em trobo immersa en un microcosmos institucional on allò que es considera un comportament disfuncional, desordenat, malaltís o perillós (cap a un mateix o vers els altres) ens situa a nosaltres, els professionals, en una tranquil·litzadora posició de normalitat. Són ells i nosaltres. Per la societat, és la diferencia entre els de dintre i els de fóra. Però la línia que ens separa no em sembla tant qualitativa com quantitativa. És a dir, la divisió entre allò patològic i allò que no ho és, rau més en la intensitat que no pas en la seva naturalesa. Aquest va ser un descobriment per mi al seu dia, quan just començava a treballar en el camp de la salut mental. Tots, d'alguna manera, ens podem identificar en aquesta o aquella patologia. La “normalitat” esdevé un tema de funcionalitat (és a dir, si els trets més “patològics” de la nostra personalitat no ens invaliden, estem sans). Tot i mantenir els rols diferents de cadascú (pacient/usuari/resident i professional) les distàncies entre nosaltres, de cop, semblen

tant petites o tant grans com les d'un ésser humà a un altre, sense més adjectius.

Al cap i a la fi, tots estem construïts per imatges, discursos, vivències, pors, interpretacions, desitjos i sensacions que ens han quedat gravades i que ens han configurat, durant anys, com allò que ara som. I cada ment té uns mecanismes concrets per gestionar aquestes experiències, on s'hi barreja la part biològica, la social i la psicològica.

Entenent la fotografia com a vehicle expressiu comú i galeria d'instantos (com veiem diàriament als macro-aparadors de bocins de vida com ara Instagram , Facebook, Pinterest i d'altres xarxes socials), el format del collage pren un sentit metafòric d'allò que ocupa les nostres ments, com flashos de vivències construint un jo mudable i metamòrfic.

He agafat com a punt de partida el Trastorn Bipolar, perquè en el fons, es podria entendre com una experiència desbordada d'allò que ens pertany a tots: tristesa, alegria, desànim, autoestima, buidor, ràbia, passió, eufòria... estats emocionals duts a l'extrem , viscuts amb una intensitat descarnada tan variable que descobreix personalitats oposades dintre d'un mateix esperit, tan distants como l'espai entre el Tot i el No Res.

Marisa Piqué

Entre el Tot i el No Res (2018) Collage

Fotografia sobre Cartró ploma, 180x150 cm,

SOBRE LA BIPOLARITAT

De les múltiples patologies que ens trobem en els llibres de diagnosi clínica de les malalties mentals, com ara el Manual de Diagnosi i Estadística dels Trastorns Mentals o també conegut com DSM (que va per la seva 5ª revisió) he triat com a punt d'inici del meu treball el Trastorn Bipolar. En faré una breu descripció, ja que m'ha servit per dissenyar la l'obra, i juntament amb els textos recollits, decidir el tipus de fotografies que hi apareixen.

El Trastorn Bipolar (recollit al DSM), conegut antigament com Trastorn Maníac-Depressiu, és una malaltia mental greu, que es caracteritza per forts canvis d'estats d'ànim a qui ho pateix, que poden oscil·lar entre la mania i la depressió (o combinació d'ambdues) interferint en el funcionament diari, afectant seriosament la percepció de d'un mateix i l'entorn, incidint en les relacions i malmetent substancialment la qualitat de vida familiar, laboral i social. Com he comentat abans, en ocasions és necessari un ingrés hospitalari en les fases agudes del trastorn.

Atès la complexitat de la patologia, he de aclarir que en la recerca de testimonis i el contingut de l'obra, m'he centrat en la fase maníaca (o eufòrica) i la depressiva, com a mostra de de els dos estats més allunyats un de l'altre. Hi ha molt estadis entremitjos, a banda de la fase eutímica (és a dir, de normalitat).

○ *FASE MANÍACA O EUFÒRICA*¹

Aquesta fase presenta, entre d'altra simptomatologia Sentiments de grandesa, acceleració de pensament, fuga de idees, disminució de la necessitat de dormir, excés d'energia, inclinació cap a conductes de risc (tan personals com econòmiques), desinhibició i sexualitat anormalment elevada, necessitat de parlar, sensació de pensament molt veloç, alta facilitat per la distracció, augment d'activitat cap a un objectiu i agitació psicomotora.

○ *FASE DEPRESSIVA*

En aquest cas, hi trobem altres característiques (Segons DSMV): disminució del plaer en activitats anteriorment estimulants; ànim deprimat; manca o excés de son; pèrdua o augment important de pes; sentiment de fracàs, inutilitat, culpa o inapropiats; incapacitat de prendre decisions i pensaments reiterats de mort.

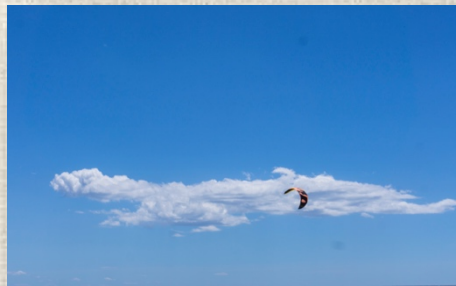
---

¹ Tant l'explicació de la fase maníaca com Depressiva, està feta a partir de de la Guia de Criterios Diagnosticos del DSM-5, (VVAA), American Pshyquiatric Asociation, Arlington, EEUU,Ed. pp 71-102.

EN PRIMERA PERSONA

A l'hora d'abordar l'obra, he recollit diferents testimonis reals de persones que estan afectades per TB que he recollit en el llibre *Transtorno Afectivo Bipolar*, de Ángeles López (2003), i webs i blocs dedicades a aquesta patologia. També hi ha alguns testimonis directes que he recollit en converses amb pacients del centre on treballo.

Tot l'univers dóna voltes al meu voltant.

Així que em poso a pintar o a escriure durant tota la nit, però encara l'endemà tinc més energia de la que necessito per a un altre dia de treball intens.

També he tingut períodes en què em sentia extraordinàriament bé, com si tingués la capacitat de fer qualsevol cosa.

Em sentia amb molta energia i necessitava dormir menys del normal.

Algunes vegades els meus amics em deien que parlava massa ràpid. Però a mi em semblava que tothom al meu voltat era massa lent.

La mania és increïblement èpica, com si visqués en una pel·lícula de gran èxit i jo fos l'estrella.

Sóc el millor en tot!!

Res ni ningú pot afectar-me, sóc invencible!

La sensualitat és incontrolable i la necessitat de seduir i ser seduït és irresistible.

La gent i les coses poc interessants es
en fascinants.

Puc veure la tele, escoltar la ràdio i llegir al mateix temps.

El menjar es torna més bo, necessito gustos més forts, sabors més condimentats.

Només parlava jo.

Totes les cançons de la ràdio repeteixen el meu nom.

Les idees giren cada cop més ràpides.

Cap familiar o amic semblava estar al meu nivell

Algú mastegant massa fort, la gent caminant lentament al carrer o no poder trobar el meu raspall del cabell són exemples que em feien explotar.

Vaig estar una setmana sense dormir, bevent-me tota Barcelona.

Tènia solucions per a tot. Em donava temps absolutament a tot.

Em tortura una veueta que em diu: "No et passa res, ho estàs fingint".
No tenia energia, s'havia esgotat la meva passió, la meva il·lusió, les
meves ganes de viure.

No obstant això, no sempre hi ha respostes sobre l'origen d'una
malaltia mental ni existeixen cures ràpides.

A algunes persones els suposa tota una vida apedaçar una vegada i una
altra allò que deixa de funcionar.

Tot és un esforç increïble.

El meu món es torna confós amb vores esvaïdes.

Tot el que vull fer és tornar-me una una ermitana, amagar-me del món
dintre el llit i menjar porqueries.

Tot el que vull fer és embolcallar-me al sofà i mirar la televisió,
constantment.

Sentiré un nus en la boca de l'estómac davant la idea de veure amics.

Trobo que la meva ment vagabundeja, sovint cap als pensaments més
foscos, o simplement està distreta.

Miro el meu cos i penso que sóc repugnant

Miro la feina feta i crec que és horrible i vull trencar-ho tot i
començar de nou.

Sense gana, sense son, sense motivacions, patint tota l'angoixa del
món...

M'agradava el meu treball però m'esgotava, vull al meu marit però a la
nit preferia veure la tele abans que enraonar amb ell...

Menjo moltíssim i fatal

Hagués desitjat que ningú m'estimés per no haver de pensar en ells...i
poder treure'm el dolor de damunt com si fos un vestit bruti vell.

Per més que el passat et resulti una llosa insuportable i el futur et
mossegui com un felí salvatge, resisteix

REFERENCES

○ *JENNY HOLZER (OHIO, EEUU, 1950)*

Artista conceptual. Va començar la seva carrera com a artista abstracta primer i més tard va introduir els textos a les seves obres. Els seus escrits, o anomenats “truismes”, han anat variant de format: des de les pantalles de leds a projeccions sobre edificis, estampacions en samarretes a mode de tatuatge a la pell, en mobiliari urbà, preservatius...La seva obra té un caràcter públic, políticament implicat, directe, qüestionador, provocatiu, gairebé sembla una campanya publicitària.

M'interessa vessant de comunicació directa de la seva obra, la que estableix uns vincles entre entorn, espectador (en ocasions totalment accidental) i obra, expressant el seu missatge amb una claredat rotunda lluny d'artificis ni subtilitats que puguin perdre la contundència del contingut.

Jenny Holzer, Expiring for Love is Beautiful but Stupid,
Projecció, imatge recuperada de
<https://theartstack.com/artist/jenny-holzer/expiring-for-love-is-beautiful-but-stupid>

Jenny Holzer, Lustmord, 1993, Tinta sobre pell
Imatge recuperada de
<https://exhibitionfem.wordpress.com/2015/02/24/lustmord/>

○ *CHEMA MADOZ. (MADRID, ESPANYA, 1958)*

Fotògraf. La seva fotografia se l'ha anomenat conceptual, surrealista o poemes visuals, entre d'altres classificacions.

Chema Madoz, sense títol, 1997
Gelatina de plata, còpia actual,
Recuperat de hoyesarte.com

Chema Madoz, sense títol, 1992
fotografia, Recuperat de
mariainescarvajal.wordpress.com

Les seves imatges són en blanc i negre, i acostumen a representar objectes quotidians en els qual ha afegit algun element, descontextualitzant-los i dotant-los de noves lectures i diferents capes de significat, i que impacten i connecten amb l'espectador de manera molt directa. Hi han diverses vessants que m'interessen del treball de Madoz: per una banda, la seva aparent simplicitat en les composicions, tractades com austers bodegons, d'una concreció i senzillesa immaculades; per altra banda, la seva complexitat conceptual carregada de fina ironia, que convida a diferents lectures en els múltiples estrats que es pot descobrir de les imatges i que sovint tenen a veure amb el món de l'espectador.

○ *CHARIS TSEVIS (ATENAS, GRÈCIA, 1967)*

Dissenyador visual, il·lustrador i director d'art.

Influenciat per la cibercultura amb gèneres como ASCII Art, ANSI / Pixel Art y Text Art, Op Art i Illusive art alhora que amb amplis coneixements sobre les teories de la Gestalt.

El seu treball es caracteritza per realitzar mosaics (en formats físics i digitals), a partir de fotografies, textos o dibuixos composant una figura o paisatge, de caire molt figuratiu.

M'interessa les diferents relacions que estableix entre el tema principal i les petites imatges que el componen, i l'efecte visual que s'estableix globalment. Tant siguin paisatges com figura humana (i en alguns casos objectes o logotips), sempre hi ha un vincle temàtic, que en alguns casos representen allò més característic del motiu principal, no exempt d'una mirada crítica en ocasions o purament comercial.

Charis Tzevis, de la campanya Clear Channel, 2014? Edició digital, Recuperat de <http://tzevis.com/clear-channel-where-brands-meet-people>

○ *GIUSEPPE ARCIMBOLDO (MILÁN, ITALIA,
1526/27?-1539)*

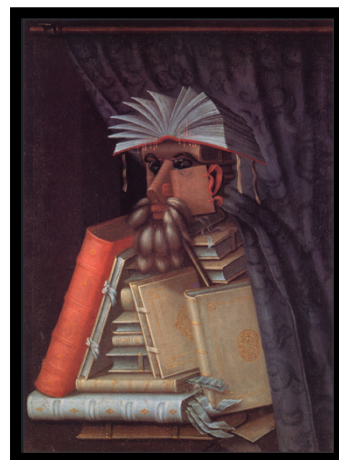
Començà la seva carrera com a dissenyador de vitralls i frescos i va passar a ser retratista, decorador i de dissenyador de vestuari. Però van ser els seus retrats composts per diferents materials habituals en les natures mortes pel que és més conegut.

Confeccionats els seus retrats a base d'objectes, en alguns casos orgànics i en altres no, la seva obra té diverses lectures, i simbòlicament ofereix una complexitat imprevista en una primera mirada. M'interessa de d'Arcimoldo aquesta doble visió de l'obra, i la barreja entre allò que és simbòlic i la figuració. Les metàfores que es poden extreure de les seves imatges (la condició orgànica i efímera de l'ésser humà, la complexitat de seva natura, el tot en enfront cadascuna de les parts i el simbolisme dels elements en cadascuna d'aquest quadres, entre d'altres) en una lectura més acurada de les obres capgiren la primera impressió que podria tenir-se d'un simple joc compositiu.

Com exemple d'aquest missatge amagat dintre de les caracteritzacions comentades, en el conjunt de "Les quatre estacions", s'aprecia com conformen cada retrat els vegetals propis a l'època de l'any que es pot entendre com una al·legoria al pas del temps a més del simbolisme que pot evocar cada època de l'any en relació al cicle vital de l'ésser humà.

Arcimboldo, Giuseppe, Primavera, 1573. Oli sobre llenç. Recuperat de abcgallery.com

Arcimboldo, Giuseppe, El Llibrer, 1566. Oli sobre llenç. Recuperat de abcgallery.com

○ *DOLOREÈS MARAT (FRANÇA, 1944)*

Fotògrafa. De molt jove, als quinze anys, va decidir ser fotògrafa i començà com ajudant dintre de l'ofici. Les seves fotografies tenen un caire cinematogràfic, nocturn, desdibuixat, saturat de colors i amb una certa indefinició que li atorguen una forta càrrega emocional i amb un resultat quasi pictòric. Amb pocs elements compositius i jugant amb forts contrastos, recrea un univers intens, personal, sense filtres, on el gest és més important que la correcció tècnica.

Dolores Marat, Los pájaros en Marsella, Fotorafia, 2003
Recuperat de <https://www.boumbang.com/dolores-marat/>

Dolorès marat, les deux chats la nuit, rue saint-roch a bastia, 1998,
Recuperat de <https://www.boumbang.com/dolores-marat/>

○ *MINOR WHITE (MINNEAPOLIS, 1908-BOSTON, 1976, EUA)*

Minor White, Arbre tort, 1950, fotografia,
recuperat de
<http://www.artnet.com/artists/minor->

Minor White, Dr Robert Watsworth, Fotografia,
recuperada de <http://www.visitahc.org/parting-shots/>

White, a banda de fotògraf, havia estudiat botànic i va treballar com a professor, crític i teòric. Molt influenciat per la teoria de “equivalència” de Stieglitz², les seves imatges van més enllà del que mostren i connecten directament amb l’interior, ja no de qui les crea, si no també de qui les observa i passen a convertir-se en “símbols espontanis”. Aquests “símbols espontanis” serien al·legories que es creen en el moment de veure la imatge, en relació de l’estat en que es troba l’espectador en el moment de l’observació.

Va fotografiar escenes de natura, descontextualitzades de l’entorn, que adoptaren un caràcter gairebé abstracte, connectades directament a la percepció i els processos de

---

² Segons Susparregui (2004) a l’article *La fotografía como imagen simbólica*, explica que la Teoria de les Equivalències té a veure amb el simbolisme que hi ha en cada imatge i que connecta a l’espectador a allò que és extern a la fotografia en sí mateixa. Seria anteposar a la imatge en sí mateixa el poder evocador que aquesta té.

cognició de l'artista i de l'espectador segons el estat anímic. El que es vol representar, són metàfores de sentiments.

Aquest concepte ha tingut molt que veure en les fotografies que he realitzat, ja que les imatges que busco amb la fotografia són al·legories de sentiments, moments interiors viscuts.

Minor White, Dr Robert Watsworth, Fotografia,
recuperada de www.rtve.es/noticias/2017081

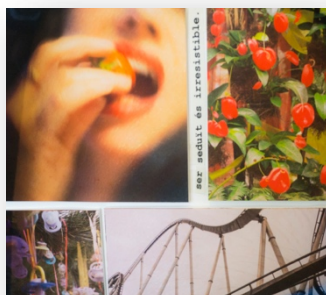
L'OBRA

Es presenta com un foto-collage mural a una paret de la sala.

Son diverses fotografies impreses de diferents mides, sobre una base de cartró ploma de 3 mm, combinada amb text imprès sobre paper transparent, enganxat a la paret.

A la imatge general, vista des d'una mica lluny, s'hi descobreix un rostre creat a partir d'una quantitat de fotografies pròpies i petits textos, que són seleccions d'escrits que descriptius d'experiències de fase depressiva o eufòrica d'un Trastorn Bipolar.

En acostar-se l'espectador, es canvia el nivell de lectura i es passa a veure el contingut de les fotografies, esboirant-se la perspectiva general i tornant-se la visió fragmentada, una cacofonia de detalls sense relació entre si, imatges inconnexes acompanyades discursos verbals. Cada imatge és un moment, un temps i una vivència independent d'allò que configura la nostra experiència.

○ *OBJECTIUS*

- Traduir a fotografia diferents emocions a les quals estem gairebé tothom subjectes, en major o menor grau, buscant un diàleg entre la imatge i el sentiment fent ús de la metàfora visual.

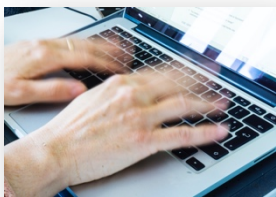

- Compartir els testimonis i les interpretacions d'aquests de persones diagnosticades algun tipus de Trastorn Bipolar , sense discriminar cap dels discursos, deixant lliure la identificació de l'espectador.

- Crear una una imatge multinivell representant a l'individu com a ésser individual i alhora universal, com a unitat i diversitat, com a conjunt i com a element, com a emoció i com a enteniment.

- Crear un joc de perspectiva visual, com a símil de la importància de la posició de l'individu respecte a la percepció d'allò que l'envolta.

○ *CARACTERÍSTIQUES DE LES IMATGES*

Són un recull de fotografies fetes a partir de textos recollits de testimonis, frases, paraules o expressions, que tenen que veure en moments de de crisi o expressades normalment com a expressions fetes.

Aquestes imatges tenen com a característiques:

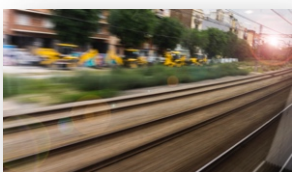
- **Definició:** no és òptima en totes les imatges, simbolitzant els pensaments i els records que habiten en les nostres ments que , en ocasions , recordem de forma extraordinàriament nítida i en altres, els records es transformen en ombrívols sensacions desdibuixades, tenyides del moment present.

- **Retoc digital:** com a eina que accentua la intencionalitat de la imatge en el seu context i crear la sensació que vol evocar (deformacions, saturacions, desenfocs i altres filtres).

- **Combinació de fotografies en Blanc i Negre i Color:** com base de les imatges que componen la meitat que queda a l'esquerra de l'espectador, estan fetes en blanc i negre, encara que la imatge que es fusiona amb elles del retrat és en color. Com ja he comentat abans, aquestes fotografies més petites simbolitzen alguns dels continguts de la ment en el moment de depressió, i el seu caràcter fosc (representat aquí per l'absència de color) destenyeixen l'estat de la persona retratada. Contràriament, en l'estat d'eufòria, trobem uns tons saturats, molt barrejats amb la imatge principal, com a símbols de intensitat, de fusió amb les necessitats del

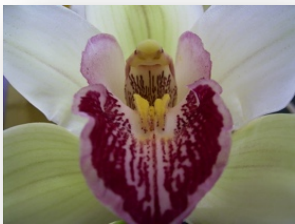

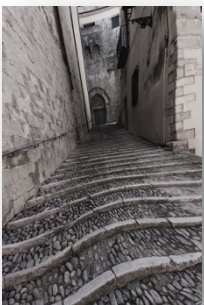
cos, del pensament accelerat, multiplicitat i superposició de idees. També la imatge es fusiona amb la imatge principal per no perdre la visió de conjunt.

- **Composició en Mosaic de la foto principal:** com a representació de que és allò que hem viscut, els discursos que hem sentit, els que he anat construint, les experiències, pensaments i i desitjos el que ens conformen com persones. Tot un univers de moments s'amaga dintre del cap. Cal acostar-se a l'altre per poder discernir alguna engruna del que realment passa dintre del que nosaltres veiem en l'altre. Estan lleugerament separades les imatges unes de es altres per donar importància a cada moment.

- **Combinació de text amb les imatge:** com una vaga representació de les connexions neuronals, que ahora apel·la a la part verbal, racional, a que construeix els discursos, la comunicació, el pensament.

- **La imatge principal és un retrat, no un autorrrretat:** com la visió de l'altre sobre un mateix. Jo em converteixo en "altre" als ulls del fotògraf.

- **La mida diferent de les fotografies, la seva quantitat i repetició:** com repetició de les idees obsessives, la importància que li donem a cada emoció o pensament i quin espai ocupa en la ment.

○ *RECULL D'IMATGES BLANC I NEGRE*

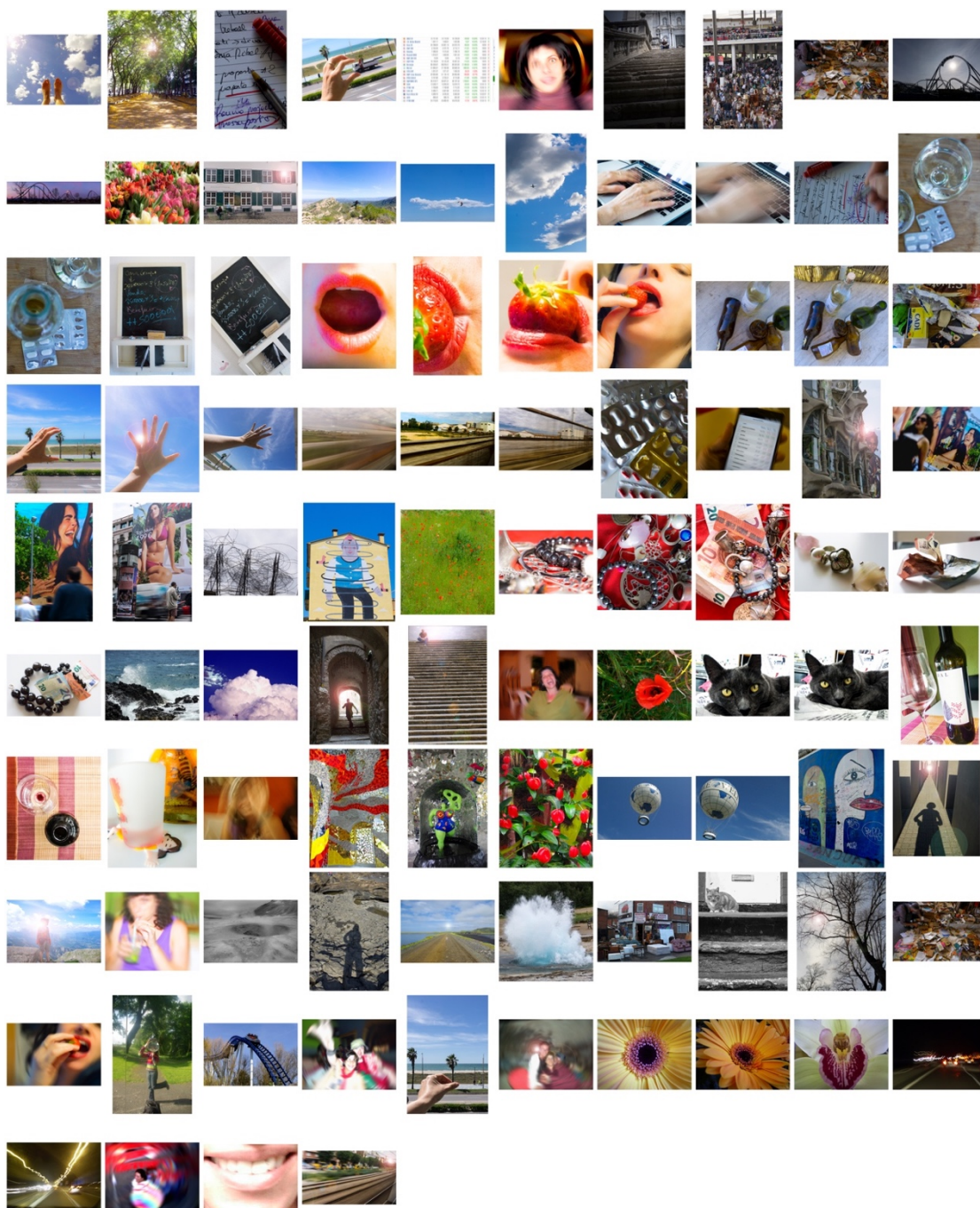

Es pot veure les fotografies fetes pel seguint enllaç al Dropbox:

<https://www.dropbox.com/sh/bstpox3do268lie/AAD-H0H8DwAtKleW0tLguxUda?dl=0>

○ *RECULL IMATGES COLOR*

Es pot veure la totalitat de les fotografies fetes pel projecte seguint aquest enllaç al Dropbox:

<https://www.dropbox.com/sh/0lpp41v4mlc8ld4/AAAPvik86br2eyyzWC14FpZpa?dl=0>

○ PROCÉS DE TREBALL

Un cop triada la temàtica, el procés de treball ha estat el següent:

Fotografia realitzada
per Jordi Carrabina,
editada per mi

- **Documentació.** Recerca d'informació sobre el tema i també consulta d'aspectes tècnics per la realització del projecte. Aquest procés ha estat constant durant tot el procés de realització.
- **Recull de imatges i del retrat.** Realització de les fotografies i cerca, dintre de l'arxiu personal, d'algunes imatges antigues però que he considerat apropiades pel treball. Execució del retrat, edició i tria definitiva de la imatge principal, base del mosaic.
- **Retoc digital de les imatges i composició del conjunt.** Un cop les fotografies ja estaven triades i editades, integrar-les amb el retrat per tal de que es puguin fusionar. Per això he fet servir el programa Photoshop i Bridge i he anat inserint les imatges una per una per tal de poder moure-les de forma separada. Finalment, es fusionen amb la imatge de fons del retrat.
- **Proves de impressió i execució definitiva.** Diferents proves sobre paper, muntatge sobre suport i composició sobre la paret en combinació dels textos.
- **Recull fotogràfic.** Realització de les fotografies per adjuntar

- a treball escrit.

Mosaic editat en format digital, a a punt per ser impres, abans de ser dividit per parts per enganxar-ho a la paret.

Resultat final , ja dividida.

CONCLUSIONS

No vull acabar aquest TFG sense comentar algunes de les reflexions que he anat fent durant el procés de realització d'aquesta obra i en converses que he tingut durant la realització de la mateixa.

Tot i tractar-se de fotografies fetes a partir de testimonis aliens, m'he sentit identificada en totes les frases que he anat trobant al procés de recerca, sigui tant en fase maníaca com depressiva, en major o menor grau i en algun moment de la vida. Potser la trampa és que inconscientment jo he triat allò que em representava, o tal vegada, simplement és una mostra més de la universalitat dels sentiments i les emocions humanes.

Treballar amb la imatge pròpia m'ha resultat sorprenent (no acostumo a fer-ho), com treballar sent observada per una imatge que costa de reconèixer com a pròpia, agafant una entitat pròpia aliena a mi, especialment quan he treballat sobre la paret a mida gran.

He trobat interessant el creuament de mirades que hi ha en qualsevol obra. En aquest cas, la del fotògraf que em fa el retrat, la meua sobre aquesta quan l'edito, les visions dels testimonis sobre el que els succeeix i la interpretació que en faig, que alhora serà entesa de diferents maneres per l'espectador. L'obra es crea, amb la falsa il·lusió de ser quelcom propi, però, com els fills quan s'emancipen, té una vida independent i aliena a qui la realitza en el moment que és observada per algú altre. Una obra pot ser moltes obres.

BIBLIOGRAFIA

○ *BIBLIOGRAFIA*

- LÓPEZ JIMÉNEZ, Ángeles, Trastorno Afectivo Bipolar, Ed. EDAF; 2003, Madrid
- AMERICAN PSYCHIATRIC ASSOCIATION., KUPFER, D. J., REGIER, D. A., ARANGO LÓPEZ, C., AYUSO-MATEOS, J. L., VIETA PASCUAL, E., & BAGNEY LIFANTE, A. (2014). *DSM-5: Manual diagnóstico y estadístico de los trastornos mentales* (5a ed.). Madrid [etc.]: Editorial Médica Panamericana.
- ARNAIZ, Ainara, URIARTE, J.J. Estigma y enfermedad mental. Revista Norte de Salud Mental, nº 26 • 2006 • PAG 49–59. Recuperado en <http://documentacion.aen.es/pdf/revista-norte/volumen-vi/revista-26/049-estigma-y-enfermedad-mental.pdf>

○ *WEBGRAFIA I AUDIOVISUAL*

- RUBIO, C, PÉREZ, R. (Producción), MORENTE, A (Dirección) (2012), *Chema Madoz, regar lo escondido* [Documental], España, Televisión Española.

<http://www.rtve.es/alacarta/videos/imprescindibles/imprescindibles-chema-madoz-regar-escondido/1687267/>

- ARENAS, L. (sense data de ubicació) El rostro oculto de las cosas. Chema Madoz y la poética de la

transubstanciación. *Chemamadoz.com*. Recuperat a <http://www.chemamadoz.com/>

- FIGUEROA, Blanca, El mosaico en su máximo esplendor: Charis Tsevis, (2018). *Mott*, Recuperat a : <https://mott.pe/noticias/el-mosaico-en-su-maximo-esplendor-ilustraciones-de-charis-tsevis/>
- TSEVIS, C. (Sense data de publicació) Web d l'artista <http://tsevis.com>
- CASADO, J. (16 juliol del 2016) La pintura retórica de Giuseppe Arcimboldo. Recuperat de <https://www.arteallimite.com/2016/07/16/la-pintura-retorica-de-giuseppe-arcimboldo/>
- CRESPO, G. (2 juny 2017) La fotografía como espejo: Minor White. Recuperat de https://elpais.com/cultura/2017/06/01/babelia/1496303005_473495.html
- GLENNON, J, EPSTEIN R, "Jenny Holzer Artist Overview and Analysis". [Internet]. 2018.TheArtStory.org Recuperat de: <http://www.theartstory.org/artist-holzer-jenny.htm>
- SMITH, K, Jenny Holzer, 26 de març del 2016, Revista digital Interview Magazine.com . recuperat a <https://www.interviewmagazine.com/art/jenny-holzer>

- SUSPERREGUI, J. M. (2004). La fotografía como imagen simbólica. *Binaria: Revista de comunicación, cultura y tecnología*, Recuperat de
http://www.revistadeartes.com.ar/revistadeartes_8/lafotografiacomoiimagensimbolica.html
- REMON, S, Historia de un empresario con trastorno bipolar: de la felicidad absoluta a la carta de despedida, 19.02.2011. revista digital El Confidencial, Recuperat de: https://www.elconfidencial.com/sociedad/2011-02-19/historia-de-un-empresario-con-trastorno-bipolar-de-la-felicidad-absoluta-a-la-carta-de-despedida_396207/
- TURÚ, P, (15 de febrer 2015) El Arte Conceptual y Público de Jenny Holzer. *Revista digital Cultura Colectiva*, recuperat de: <https://culturacolectiva.com/arte/el-arte-conceptual-y-publico-de-jenny-holzer/>
- CONIBEAR, K. (18 maig 2018). Stumblingmind [BLOG] Recuperat de : <https://stumblingmind.com>
- JORDÀ, J, VILLAZÁN N, (Directors) 1999, Mones com la Becky, ESPANYA, Els Quatre Gats Audiovisuals. Recuperat a: <https://vimeo.com/61462128>